Lietas Nr. C16090511
Lietas arhīva Nr. CA-0037-13/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2013.gada 19.decembrī

Zemgales apgabaltiesa

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Skudra

tiesneses S.Maršāne un I.Belicka

ar tiesas sēdes sekretāri K.Griņoku,

piedaloties prasītājas un apelācijas sūdzības iesniedzējas BIGBANK AS Latvijas filiāles pilnvarotajai pārstāvei /pers. F/ un atbildētāja /pers. G/ pilnvarotajai pārstāvei advokātei Kristīnei Ozolai,

atklātā apelācijas instances tiesas sēdē izskatīja civillietu

sakarā ar prasītājas BIGBANK AS Latvijas filiāles apelācijas sūdzību par Jēkabpils rajona tiesas 2012.gada 13.jūnija spriedumu BIGBANK AS Latvijas filiāles, vienotais reģistrācijas Nr.40103200513, prasībā pret /pers. G/, /personas kods/, par parāda piedziņu.

Tiesas sēdē tika

k o n s t a t ē t s

2011.gada 12.septembrī BIGBANK AS Latvijas filiāle vērsusies Jēkabpils rajona tiesā ar prasību pret /pers. G/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2007.gada 17.novembrī noslēgto aizdevuma līgumu Nr.0743789/46ps, AS "Baltijas Izaugsmes Grupa" izsniedza atbildētājam /pers. G/ aizdevumu Ls 500 apmērā ar procentu likmi 25,50% gadā no aizdevuma summas, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā. 2010.gada 31.decembrī starp AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un BIGBANK AS tika noslēgts biznesa pārdošanas līgums Nr.6.2.3/1, saskaņā ar kura nosacījumiem BIGBANK AS uzņēmuma pārejas rezultātā ir kļuvusi par aizdevuma līguma Nr.0743789/46ps pusi, pilnībā aizstājot AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un pārņemot tās tiesības un pienākumus pilnā apmērā.

Norāda, ka atbildētājs maksājumus neveica līgumā paredzētajā kārtībā. Netika veikts neviens aizdevuma līgumā paredzētais maksājums.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.5.punktu, atbildētājam ir noteikts pienākums par maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 0,5% apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 5.1.1.punktu, gadījumā, ja maksājumu kavējumu dienu summa kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, bet saskaņā ar 5.2.punktu, aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu.

Tā kā atbildētājs nebija izpildījis savu saistību un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītāja pieņēma lēmumu izmantot savas tiesības pieprasīt no atbildētāja parāda samaksu, kas tika noformēts brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājam 2008.gada 18.aprīlī, brīdinājumā prasītāja lūdza atbildētāju izpildīt savu saistību septiņu dienu laikā. Atbildētājs savas saistības nav izpildījis.

Norāda arī, ka saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.4.punktu, atbildētājam ir noteikts pienākums kopējā parāda samaksas kavējuma gadījumā maksāt līgumsodu 0,5% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas daļas par katru samaksas kavējuma dienu līdz visas parāda summas pilnīgais samaksai, līdz ar to līgumsods par katru kopējā parāda samaksas kavējuma dienu sastāda Ls 2,50, kas kopā par 1205 kavētām kopējā parāda samaksas dienām ir Ls 3012,50. Prasītāja, vadoties pēc labas ticības principa, šo līgumsodu samazinājusi līdz Ls 373,98. Līdz ar to norāda, ka atbildētāja parāds uz prasības iesniegšanas dienu sastāda Ls 1000,kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 500, nesamaksātajiem procentiem par laiku no 2007.gada 17.novembra līdz 2008.gada 17.aprīlim Ls 84,75, līgumsoda Ls 415,25.

Prasītāja lūgusi tiesu: 1) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu Ls 1000 apmērā, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 500, nesamaksātajiem procentiem par kapitāla lietošanu par laika posmu no 2007.gada 17.novembra līdz 2008.gada 17.aprīlim Ls 84,75, līgumsodu Ls 415,25 un samaksātos tiesāšanās izdevumus; 2) noteikt prasītājas tiesības saņemt 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei. Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765., 1943., 1945. pantu un Komerclikuma 20.panta otro daļu (lietas 4.lapa).

Ar Jēkabpils rajona tiesas 2012.gada 13.jūnija spriedumu prasība noraidīta.

Tiesa spriedumā norādījusi, ka lietā pastāv strīds par to, ka 2007.gada 26.maija aizdevuma līgumu Nr.0707400/46ps ar prasītāju ir noslēdzis atbildētājs.

Uzskata, ka prasītāja nav iesniegusi tiesā pārliecinošus pierādījumus, ka tieši atbildētājs ir parakstījis prasībā norādīto līgumu, par ko saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu tiesa tika norādījusi prasītājas pārstāvim un izskaidrojusi tiesības pieteikt lūgumu par papildus pierādījumu iesniegšanas iespējamību, piesakot lūgumu par rokraksta ekspertīzes nozīmēšanu un personas, kas līguma noslēgšanas brīdī pārbaudīja līgumslēdzēja identitāti, nopratināšanu tiesas sēdē, taču prasītājas pārstāvis šo tiesas doto iespēju neizmantoja un lūgumus nepieteica.

Tiesa norādījusi, ka tai nav pamata apšaubīt atbildētāja pārstāves argumentu, ka uz līguma noslēgšanas brīdi atbildētājam bija pazudusi pase un to varēja izmantot cita persona, lai gūtu materiālu labumu, noslēdzot ar prasītāju aizdevuma līgumu, jo pases pazaudēšanas fakts 2007.gada 26.novembrī ir fiksēts VP Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Centa iecirknī, t.i., deviņas dienas pēc līgumā norādītā datuma, uz ko norāda apstākļi, ka, lai arī līgumā ir norāde uz to, ka aizņēmēja identitāte ir pārbaudīta, taču nav norādes uz to, kādā veidā un uz kāda pamata tas tika izdarīts.

Tiesa arī atzinusi, ka vizuāli salīdzinot tekstu, ko līguma noformēšanas brīdī ir izdarījusi persona, kura slēdza līgumu, ar lietā esošajiem atbildētāja paskaidrojumiem, ir redzamas atšķirības gan parakstos, gan ciparu un burtu rakstos. Ņemot vērā to, ka nav pierādījumu, ka tieši atbildētājs ir slēdzis ar prasītāju aizdevuma līgumu Nr.0743789/46ps un to parakstījis, tiesa atzinusi, ka prasība ir noraidāma pilnībā (lietas 54.-56.lapa).

Apelācijas sūdzību par minēto spriedumu 2012.gada 4.jūlijā iesniegusi prasītāja, norādot, ka spriedumu uzskata par nepamatotu un pārsūdz pilnībā.

Norāda, ka prasītāja kopā ar prasības pieteikumu iesniedza tiesai aizdevuma līguma oriģinālu, kas ir parakstīts no atbildētāja puses. Atbildētājs cēla iebildumus pret prasību, paskaidrojot, ka aizdevuma līgumu ar prasītāju nav noslēdzis, aizdevuma līgumu nav parakstījis. Uzskata, ka prasītāja ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādījusi prasības pamatotību, savukārt atbildētājs savu iebildumu pamatotību nav pierādījis. Norāda, ka tiesai, redzot, ka atbildētājs nav pamatojis savus iebildumus pret prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu, vajadzēja paziņot par to atbildētājam un, ja nepieciešams, noteikt termiņu pierādījumu iesniegšanai.

Prasītājas ieskatā nav pamatota prakse, kad atbildētāja iebildumu pamatotības pierādīšana tiek pārnesta uz prasītāju, kā tas ir konkrētajā gadījumā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta trešo daļu, tiesai spriedumā jānorāda, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienus faktus par pierādītiem, bet citus — par nepierādītiem.

Uzskata, ka tiesa nepamatoti nav ņēmusi vērā prasītāja iesniegtos rakstveida pierādījumus, bet priekšroku devusi atbildētāja paskaidrojumiem par to, ka viņš aizdevuma līgumu nav noslēdzis un 2007.gada 26.novembrī ir vērsies policijā ar iesniegumu par personas apliecinošu dokumentu nozaudēšanu. Uzskata, ka tiesa ir
nepareizi novērtējusi atbildētāja sniegto informāciju par to, ka viņš 2007.gada 26.novembrī ir vērsies policijā ar iesniegumu par personas apliecinošu dokumentu nozaudēšanu, jo tas nepierāda, ka atbildētājs aizdevuma līgumu nav noslēdzis, pierāda to, ka atbildētājs ir ziņojis policijai par dokumenta nozaudēšanu. Lai noskaidrotu, vai aizdevuma līgumu ir noslēdzis atbildētājs, civillietas ietvaros bija jānozīmē paraksta ekspertīze.

Uzskata, ka tiesai nav speciālo zināšanu kā ekspertam, lai dotu atzinumu par to, vai aizdevuma līgumu un paskaidrojumus tiesai rokrakstā ir izpildījusi viena un tā pati persona.

Norāda, ka prasītāja 2010.gada 10.decembrī ir vērsusies policijā ar iesniegumu par iespējamu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar atbildētāja personas datu nelikumīgu izmantošanu, kā rezultātā atbildētāja vārdā noslēgts aizdevuma līgums un prasītājam nodarīts materiāls kaitējums, taču policija atteikusies uzsākt kriminālprocesu. Norāda, ka prasītāja 2012.gada 3.janvārī tiesai nosūtīja lūgumu par pierādījumu izprasīšanu, kurā saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta otro daļu, lūdza izprasīt no policijas 2011.gada 6.janvāra lēmumu par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu. Uz tiesas pieprasījumu saņemtais pierādījums spriedumā vispār nav pieminēts un vērtēts. Līdz ar to prasītāja uzskata, ka tiesa nav vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudījusi pierādījumus kā tas noteikts Civilprocesa likuma 97.panta pirmajā daļā (lietas 58.lapa).

Tiesas sēdē prasītājas BIGBANK AS Latvijas filiāles pilnvarotā pārstāve /pers. K/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja daļā par neatmaksāto pamatsummu Ls 500, procentiem par laika periodu no 2007.gada 17.novembra līdz 2008.gada 17.aprīlim Ls 84,75, līgumsodu Ls 41,27, kopā Ls 626,02 piedziņu, kā arī lūdza piedzīt visus tiesāšanās izdevumus. Prasītāja atteicās no prasības daļā par līgumsoda Ls 373,98 apmērā piedziņu, sniedza paskaidrojumus atbilstoši apelācijas sūdzībai. Papildus paskaidroja, ka Komerclikuma pārejas noteikumi paredz to, ka aizdevuma līguma noilgums beidzas 2012.gada 31.decembrī tajā gadījumā, ja noilgums nav pārtraukts. Prasītāja vērsusies policijā, jo atbildētājs izteicis iebildumus, ka viņš varētu nebūt parakstījis aizdevuma līgumu. Kriminālprocess tika izbeigts. Norāda, ka nevar būt tāda situācija, ka aizdevuma līgums parakstīts pa daļām, uzskata, ja

atbildētājs ir parakstījis vienu aizdevuma līguma daļu, tātad ir parakstījis arī pārējās daļas, tāpēc prasītāja pārstāve lūdza apmierināt prasību.

Tiesas sēdē atbildētāja /pers. G/ pilnvarotā pārstāve advokāte /pers. H/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina, lūdza prasību noraidīt, paskaidroja, ka prasītājs nav pierādījis prasības pamatotību. Ekspertīze nepierāda to, ka atbildētājs būtu iesniedzis kredīta pieteikumu. Turklāt aizdevuma pieteikumā ir norādīta, it kā, atbildētāja darbavieta, savukārt lietas materiālos ir Valsts ieņēmumu dienesta izziņa, ka šādā darbavietā viņš nekad nav strādājis. Ekspertu viedoklis, ka vispārējos noteikumus ir parakstījis atbildētājs, nepierāda, kur, pie kādiem apstākļiem un kādā sakarā viņš šos noteikumus būtu parakstījis. Nav pierādīts arī tas, kur, kādā veidā, cik daudz atbildētājs ir vai nav saņēmis aizdevumu, jo ekspertu atzinumā nav pateikts, ka viņš būtu parakstījis kases orderi, citu pierādījumu lietā par to nav. Saskaņā ar Komerclikuma 388.pantu aizdevums ir uzskatāms par komercdarījumu. Darījumi ar komersantu noilgst trīs gadu laikā. Aizdevums tika formēts 2007.gadā, taču prasība tika iesniegta tiesā 2011.gadā. Pati prasītāja paskaidrojusi, ka bankai bijušas šaubas, kas saņēma aizdevumu, tāpēc banka bija vērsusies policijā. Aizdevums noformēts laikā, kad atbildētājam bija nozagta pase.

Tiesa, noklausījusies pušu pilnvaroto pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka prasība tiesas sēdē uzturētajā apmērā ir apmierināma, savukārt prasības neuzturētajā daļā tiesvedība izbeidzama.

Prasība pamatota ar to, ka 2007.gada 17.novembrī AS "Baltijas Izaugsmes Grupa" ar atbildētāju /pers. G/ noslēgusi aizdevuma līgumu Nr. 0743789/46ps, ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums Ls 500 apmērā ar procentu likmi 25,50% gadā no aizdevuma summas, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā (lietas 9.-11. lapa).

Lietā nav strīda, ka AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" tiesības un pienākumus pārņēmusi BIGBANK AS (lietas 19.lapa).

Tā kā atbildētājs nebija izpildījis savu saistību un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītāja pieņēma lēmumu izmantot savas tiesības pieprasīt no atbildētāja parāda samaksu, kas tika noformēts brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājam 2008.gada 18.aprīlī, brīdinājumā prasītāja lūdza atbildētāju izpildīt savu saistību septiņu dienu laikā (lietas 12.-17.lapa).

Prasītāja 2010.gada 10.decembrī vērsusies policijā ar lūgumu uzsākt kriminālprocesu par iespējamu noziedzīgu nodarījumu saistībā ar to, ka /pers. G/ 2007.gada 17.novembrī izsniegts aizdevums, bet viņš vērsies pie prasītājas ar paskaidrojumu, ka aizdevuma līgumu nav slēdzis un ka viņam bijusi nozagta pase. 2011.gada 6.janvārī prasītāja no policijas saņēmusi paziņojumu par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu (lietas 30., 31.lapa).

No 2011.gada 6.janvāra policijas lēmuma par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu pēc BIGBANK AS Latvijas filiāles iesnieguma, redzams, ka materiāla pārbaudes laikā pārbaudot Elektronisko notikumu žurnālu tika konstatēts, ka pirmais fiksētais notikums par dokumentu pazušanas faktu ir 2007.gada 26.novembris un pārējie divi 2009.gadā. Lēmumā norādīts, ka materiāla pārbaudes laikā konkrēti apstākļi, pie kādiem tika noslēgts aizdevuma līgums, netika konstatēti (lietas 48.lapa).

Lietā iesniegts 2007.gada 17.novembra pieteikums kredītam pastā. Minētajā pieteikumā norādīta /pers. G/ darba vieta SIA /Nosaukums/ un norādīta nepieciešamā aizdevuma summa Ls 500 (lietas 71.lapa).

No Valsts ieņēmumu dienesta 2013.gada 8.janvāra izziņas Nr.8.39/154 redzams, ka /pers. G/ darba tiesiskajās attiecībās SIA /Nosaukums/ 2007.gada 17.novembrī nav bijis (lietas 93.lapa).

No Iekšlietu ministrijas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes ekspertu 2013.gada 16.maija atzinuma ar reģistrācijas Nr.1304222 par komisijas rokraksta ekspertīzes veikšanu, redzams, ka izpētāmos rokraksta ierakstus „17.XI 07. /pers. G/" un parakstu /pers. G/ vārdā līguma vispārējos noteikumos (lietas 11.lapa) ir izpildījis /pers. G/. Savukārt pieteikumā kredītam pastā, datētā ar 17.11.2007. (lietas 71.lapa) izpētāmos rokraksta ierakstus „17.11.07" ailē „Datums" un /Nosaukums/ ailē „Vārds, uzvārds" nav izpildījis /pers. G/, bet cita persona.

Noteikt, vai rokraksta ierakstus „17.XI 07" un parakstus /pers. G/ vārdā aizdevuma līgumā, datētā ar 17.11.2007. ailēs „Aizņēmējs" un „Orderī uzrādīto summu saņēmu" (lietas 9.lapa), parakstu /pers. G/ vārdā aizdevuma līguma maksājumu grafikā, ailē „Aizņēmējs" (lietas 10.lapa) un parakstu /pers. G/ vārdā pieteikumā kredītam pastā, datētā ar 17.11.2007., ailē „Paraksts" (lietas 71.lapa), ir izpildījis pats /pers. G/, nav iespējams.

Atzinuma izpētes daļā norādīts, ka konstatētās rokraksta pazīmju sakritības ir stabilas, būtiskas un sastāda individuālu pazīmju

kopumu, pietiekamu kategoriskam secinājumam, ka izpētāmos rokraksta ierakstus un parakstu /pers. G/ vārdā līguma vispārējos noteikumos ir izpildījis pats /pers. G/. Savukārt viennozīmības trūkums noteikto pazīmju novērtējumā parakstiem pārējos iesniegtajos dokumentos nedod iespēju izlemt jautājumu par parakstu izpildītāju (lietas 109.-112.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu, *tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.*

Apelācijas instances tiesa, novērtējot pierādījumus to kopumā, atzīst, ka /pers. G/ 2007.gada 17.novembrī ir vērsies VAS „Latvijas Pasts" Rīgas 51.pasta nodaļā, lai saņemtu naudas aizdevumu Ls 500 apmērā, kā arī pēc dokumentu aizpildīšanas un parakstīšanas aizdevumu Ls 500 apmērā saņēmis.

Fakts pats par sevi, ka /pers. G/ trīs reizes bijusi nozagta pase, nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai, kā to nepamatoti atzinusi pirmās instances tiesa.

Tiesa nav novērtējusi to apstākli, ka 2011.gada 6.janvāra lēmumā par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu norādīts, ka pirmais fiksētais notikums par dokumentu pazušanas faktu ir 2007.gada 26.novembris, tātad 9 dienas pēc aizdevuma saņemšanas. Pamatoti norādīts apelācijas sūdzībā, ka tiesa šo pierādījumu spriedumā vispār nav pieminējusi un vērtējusi.

Prasītāja pārstāve pamatoti apelācijas instances tiesas sēdē norādīja, ka aizdevuma līgums sastāv no trim daļām – no pamatnoteikumiem, maksājumu grafika un vispārējiem noteikumiem.

Lietai nozīmīgu faktu noskaidrošanai, kam nepieciešamas speciālas zināšanas, lietā tika nozīmēta rokraksta ekspertīze, un eksperti izdarīja kategorisku secinājumu, ka līguma vispārējos noteikumos rokrakstā veiktos ierakstus un parakstu ir izpildījis /pers. G/. Savukārt faktam un kategoriskajam atzinumam, ka pieteikumam kredītam pastā datumu un vārdu, uzvārdu nav izpildījis /pers. G/ nav izšķirošās nozīmes un minētā iemesla dēļ prasība nav jānoraida.

Vienlaikus faktam, ka ekspertiem nav iespējams pateikt, vai parakstus aizdevuma līgumā un maksājumu grafikā un parakstu /pers. G/ vārdā pieteikumam kredītam pastā ir izpildījis /pers. G/ nav tādas nozīmes, lai atzītu, ka aizdevumu atbildētājs nav pieprasījis un nav saņēmis, jo vērtējot pierādījumus kopumā, nav ziņu, ka 2007.gada 17.novembrī atbildētāja rīcībā nebūtu bijusi pase.

Līdz ar to, ņemot vērā, ka ir pierādīts, ka vienu no aizdevuma līguma daļām neapšaubāmi ir parakstījis /pers. G/, kā arī ņemot vērā to, ka uz minēto datumu viņa rīcībā bija arī pase, apelācijas instances tiesa atzīst, ka atbildētājs aizdevumu ir saņēmis, no kā izriet viņa pienākums to arī atmaksāt, kā arī atmaksāt pielīgtās soda sankcijas un citus ar tiesvedības gaitu saistītos izdevumus.

Atbilstoši Civillikuma 1943.pants *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis*.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Civillikuma 1590.pants nosaka, ka *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu (...).*

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Atbilstoši starp aizdevēju un aizņēmēju noslēgtā aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 5.1.1.punktu, gadījumā, ja maksājumu kavējumu dienu summa kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, bet saskaņā ar 5.2.punktu, aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu.

Lietā nav strīda, ka atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu aizdevuma atmaksai.

Atbildētājs /pers. G/ par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma brīdināts 2008.gada 18.aprīlī.

Ar lietā iesniegtiem dokumentiem pierādīts, ka /pers. G/ 2007.gada 17.novembrī saņēmis aizdevumu Ls 500 apmērā, no kā atskaitīta komisijas maksa, kā rezultātā izmaksāta summa Ls 495 apmērā (lietas 9.lapa). Līdz ar to atbildētāja pienākums ir atmaksāt saņemto aizdevuma pamatsummu Ls 500 apmērā.

Civillikuma 1946.pants nosaka, ka *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.*

Prasītāja aprēķinājusi nesamaksātos procentus par laika posmu no 2007.gada 17.novembra līdz 2008.gada 17.aprīlim Ls 84,75 apmērā, ko tiesa atzīst par līguma noteikumiem atbilstošu aprēķinu, kā rezultātā minētā summa piedzenama no atbildētāja prasītājas labā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu – *līgumsods ir pametuma, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.*

Civillikuma 1717.panta pirmā daļa nosaka, ka *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās,* bet otrā daļā noteikts, ka *līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas*.

Prasītāja apelācijas instances tiesas sēdē samazināja līgumsoda apmēru un lūdza to piedzīt par laiku līdz 2008.gada 17.aprīlim Ls 41,27 apmērā.

2008.gada 18.aprīlis uzskatāms par atkāpšanās dienu, pēc kuras apstājas līgumā noteikto soda sankciju aprēķināšana, ko prasītāja apelācijas instances tiesas sēdē uzturot prasību ir ievērojusi un nokavējuma procentus un līgumsodu aprēķinājusi tikai līdz minētajam datumam. Līdz ar to prasība daļā par līgumsoda piedziņu Ls 41,27 apmērā ir pamatota un apmierināma.

Tā kā prasītāja atteicās no prasības daļā par līgumsoda piedziņu Ls 373,98 apmērā, šajā prasības daļā saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu tiesvedība izbeidzama.

Pirmās instances tiesa pierādījumus nav novērtējusi atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām, pārsniegusi savas kompetences robežas un jautājumā, kur nepieciešamas speciālas zināšanas, nepamatoti bez ekspertīzes nozīmēšanas lietā, pati salīdzinājusi tekstus un parakstus, izdarot secinājumus par redzamām atšķirībām parakstos, ciparu un burtu rakstos. Minētais novedis pie nepamatota sprieduma taisīšanas lietā un prasības noraidīšanas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts spriedums tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram*.

BIGBANK AS Latvijas filiāle, iesniedzot prasību, samaksājusi valsts nodevu Ls 150 apmērā (lietas 5.,7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 apmērā (lietas 6.lapa), iesniedzot apelācijas sūdzību, samaksājusi valsts nodevu Ls 150 apmērā (lietas 59.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 apmērā (lietas 60.lapa), kopā Ls 306,60, kas piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Ar 2013.gada 23.maija maksājuma uzdevumu Nr.3114001 prasītāja samaksājusi izdevumus Ls 104,52 apmērā par rokraksta ekspertīzes veikšanu (lietas 131.lapa). Minētie izdevumi piedzenami no atbildētāja prasītājas labā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 2.punktam - *ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atlīdzināmi šādos apmēros: ceļa un uzturēšanās izdevumi sakarā ar ierašanos tiesas sēdē, kā arī sakarā ar pušu vai to pārstāvju klātbūtni vai piedalīšanos pierādījumu iegūšanā, pēc Latvijas lūguma pierādījumus iegūstot ārvalstī, - pēc Ministru kabineta noteiktajām likmēm komandējuma izdevumu atlīdzībai.*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta otrajai daļai, *ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji.*

No prasītājas BIGBANK AS Latvijas filiāles pilnvaroto pārstāvju /pers. O/ un /pers. P/ iesniegumiem par tiesāšanās izdevumiem redzams, ka par prasītājas pārstāvju ierašanos uz apelācijas instances tiesas sēdēm ceļa izdevumi sastāda Ls 32,30 (lietas 75.-76.,126.-127.lapa). Minētie izdevumi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai. Līdz ar to kopējie tiesāšanās izdevumi, kas piedzenami no atbildētāja prasītājas labā ir Ls 443,42.

Tā kā iepriekš nav samaksāti visi izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu, atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, tie piedzenami no atbildētāja par labu valstij. Minēto izdevumu apmērs apelācijas instancē ir Ls 16,12, kas apstiprinās ar izdrukām no Tiesu informācijas sistēmas (lietas 67.,113.,116.lapa) un ierakstīto vēstuļu sarakstu (lietas 118.-123.lapa). Tā kā iesniedzot apelācijas sūdzību samaksāti Ls 3,30, valsts labā piedzenamo izdevumu apmērs sastāda Ls 12,82.

Pamatojoties uz norādīto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 433., 434.pantu, **Zemgales apgabaltiesa**

n o s p r i e d a

BIGBANK AS prasību tās uzturētajā apmērā apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. G/ par labu BIGBANK AS Latvijas filiālei aizdevuma parādu Ls 500 jeb EUR 711,44, procentus par aizdevuma lietošanu par laika posmu no 2007.gada 17.novembra līdz 2008.gada 17.aprīlim Ls 84,75 jeb EUR 120,59,

līgumsodu Ls 41,27 jeb EUR 58,72, un tiesāšanās izdevumus Ls 443,42 jeb EUR 630,93 kopā Ls 1069,44 (viens tūkstotis sešdesmit deviņi lati 44 santīmi) jeb EUR 1521,68 (viens tūkstotis pieci simti divdesmit viens *euro* 68 centi), nosakot prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

Piedzīt no /pers. G/ par labu valstij izdevumus par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu Ls 12,82 (divpadsmit lati 82 santīmi) jeb EUR 18,24 (astoņpadsmit *euro* 24centi).

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Sakarā ar prasītājas atteikšanos no prasības, izbeigt tiesvedību prasības daļā par līgumsoda piedziņu Ls 373,98 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt trīsdesmit dienu laikā kasācijas kārtībā LR Augstākās Tiesas Senāta Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā un iemaksājot drošības naudu 200 latu jeb 284,57 *euro* apmērā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 9.janvārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Skudra

Tiesneses S.Maršāne

I.Belicka